

Sermaye Yapısı II

Büyük Resim: 1. Kısım Finansman

A. Finansman İhtiyaçlarının Belirlenmesi

- 6 Şubat Vaka: Wilson Ahşap 1
- 11 Şubat Vaka: Wilson Ahşap 2

B. Optimal Sermaye Yapısı: Temeller

- 13 Şubat Ders: Sermaye Yapısı 1
- 20 Şubat Ders: Sermaye Yapısı 2
- 25 Şubat Vaka: UST A.Ş.
- 27 Şubat Vaka: Massey Ferguson

C. Optimal Sermaye Yapısı: Bilgi ve Aracılık

- 4 Mart Ders: Sermaye Yapısı 3
- 6 Mart Vaka: MCI Communications
- 11 Mart Tekrar: Finansman
- 13 Mart Vaka: Intel A.Ş.

MM'i makul ölçüde kullanmak

- MM gerçek dünyada doğrudan uygulanabilecek bir araç değildir. Açık olarak bazı önemli unsurların göz önüne alınmadığı görülebilir.
- Buna rağmen sizi doğru soruları sormaya yönlendirir. Bu yaptığımız pastanın boyutunu nasıl etkileyecek?
- MM bazı yanlış varsayımları (AOSM yanılığı gibi) ortaya koyar.

AOSM yanılması: “Borç daha iyidir çünkü özsermayeden daha ucuzdur”

- Neredeyse tüm firmalar için borç, hisselerden daha az riskli olduğu için, yatırımcılar borç araçlarını tutmak için daha düşük getiriler almaya razı oluyor. (DOĞRU)
- Aradaki fark oldukça büyük: %6'ya karşı %13 beklenen getiri!
- Bu sebeplerle şirketler her zaman borç finansmanı kullanmalılar. (YANLIŞ)
- Bu iddia'da herhangi bir sorun görüyor musunuz?

AOSM yanılması (devam)

- Bu mantık borç kullanımının “saklı” maliyetini gözönüne almıyor.
Artan miktarda kullanılan borç mevcut özsermaye yatırımlarını daha riskli hale sokuyor!

Not: bu artan risk iflas etme riskine bağlı değil. Borç risksiz olsa bile mevcut olur.

- Süt analogisini kullanacak olursak: Tam yağlı süt=Krema + Yağsız Süt
- İnsanlar “ucuz” kelimesinin iki anlamını bazen karıştırır:
  - Düşük fiyatlı
  - İyi bir alım (kalitesine göre ucuz)

MM'in pratik uygulamaları

- Bir kararı gözden geçirirken (ör. Birleşme)
  - Kararın finansal (Sağ taraf) ve Gerçek (Sol taraf) etkilerini ayırın
  - MM etkinin çoğunun Sol taraftan geleceğini söyler
- Bir Finansal kararı destekleyen bir iddia ile karşılaştığınızda:
  - MM varsayımlarına göre bunun işlevsiz olacağını bilin
  - MM varsayımlarından ne tür sapmalara dayandığını düşünün
  - Eğer hiç sapma gözüküyorsa, o zaman pek güvenilir bir iddia değildir
  - Eğer bazı sapmalar gözüküyorsa, büyüklüklerini anlamaya çalışın

Temel MM hikayesinde eksik olan nedir?

- Vergiler
  - > Kurumsal vergiler
  - > Kişisel vergiler
- Finansal sıkıntı maliyetleri
- Borç veya Özsermaye çıkarmanın İşlem Maliyetleri yoktur
- Şirketin yatırımları hakkında asimetrik bilgi yok sayılıyor
- Sermaye yapısı yöneticilerin yatırım kararlarını etkilemiyor

Sermaye Yapısı ve Kurumsal Vergiler

- Finansal politikalar şirketlerin ödedikleri vergileri etkiledikleri için fark yaratırlar.
- Farklı finansal işlemler farklı oranlarda vergilendirilmektedir.
- Şirket için
  - > Bir A.Ş. için faiz ödemeleri gider sayılır ve vergi matrahından düşülür.
  - > Temettüler ve Yedekler vergiye tabidir.

Borcun Vergi Kalkanı

İddia: Borç, ödenen vergi miktarını azaltarak şirket değerini artırır.

Örnek: XYZ A.Ş. güvenli olarak her sene 100 milyon USD gelir elde eder. Bu gelirin sonsuza kadar devam etmesi bekleniyor. Risksiz getiri oranını %10 varsayın.

Şu alternatifleri kıyaslayın:

- %100 borç: sonsuza kadar 100 milyon USD faiz
- %100 özsermaye: sonsuza kadar 100 milyon USD temettü veya sermaye kazancı

	%100 Borç	%100 Özsermaye
Vergi Öncesi Kar	Faiz geliri \$100M	Özsermaye geliri \$100M
Kurumlar vergisi oranı %35	0	-\$35M
Vergi sonrası kar	\$100M	\$65M
Şirket değeri	\$1000M	\$650M

Sezgi

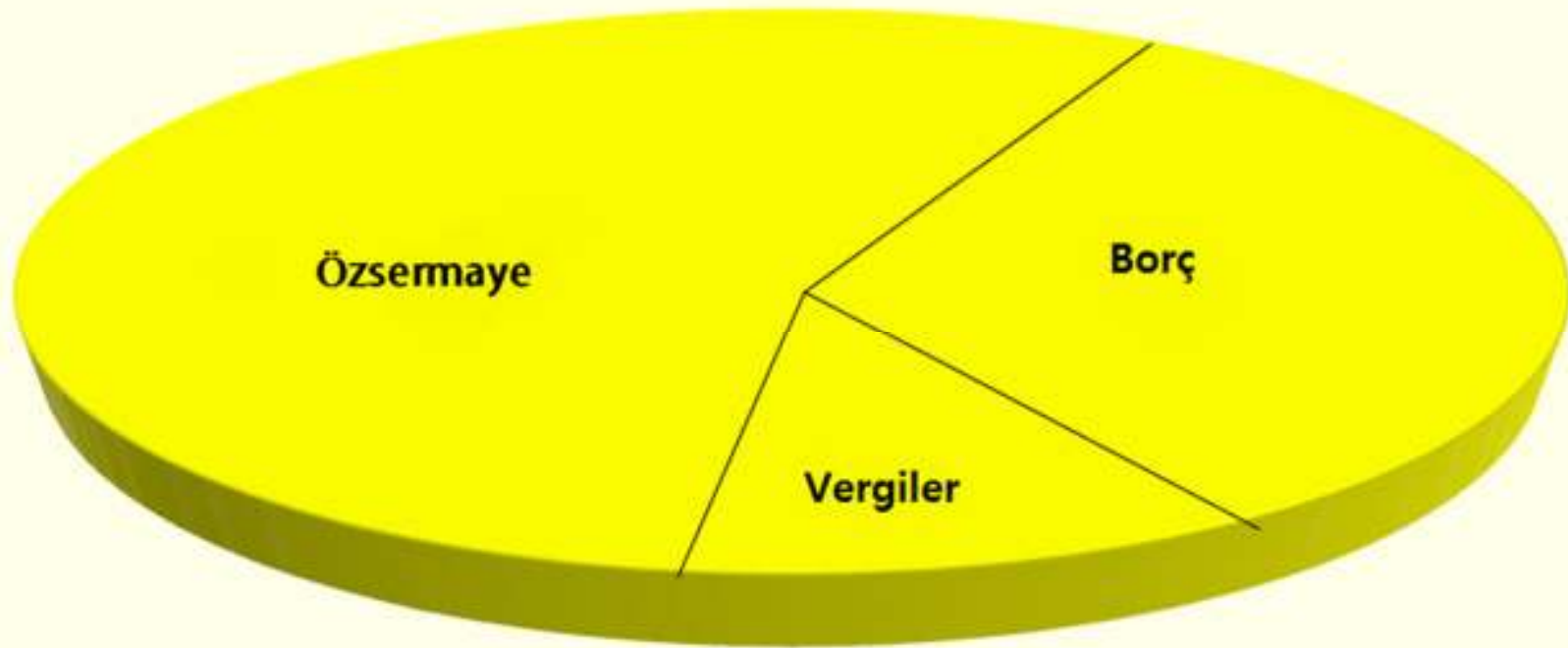
- MM hala tutmalı: Pasta hala aynı büyüklükte.

Pasta büyüklüğü = vergi öncesi nakit akışları

- Ama Devlet de pastadan bir dilim alacak
- Finansal politikalar o dilimin büyüklüğünü etkiliyor.
- Faiz ödemeleri vergiden düşülebildiği için Devletin alacağı dilimin Şimdiki Değeri daha çok borç kullanarak küçültülebilir.

Pasta Teorisi II

Borcun vergi azaltıcı etkisi

- Marjinal vergi oranı= t

Kaldıraç kullanmayan şirketin vergisi.....t*FVÖK

Kaldıraç kullanan şirketin vergisi.....t*(FVÖK-faiz)

Faiz vergi kalkanı.....t*faiz

$$\text{Faiz} = r_d * D$$

$$\text{Faiz vergi kalkanı (her sene)} = t * r_d * D$$

Eğer borcun vadesi yoksa:

(vergi kalkanları için iskonto oranı = r_d)

$$\text{BD(faiz vergi kalkanları)} = \text{senelik vergi kalkanı/iskonto oranı} = t * r_d * D / r_d = t * D$$

Kurumlar vergisi ile MM

- Borcun şirket değerine katkısı vergi kalkanının bugünkü değeri olur

$$V(\text{kaldıraçlı firma}) = V(\text{kaldıraçsız}) + BD(\text{vergi kalkanı})$$

- Genellikle kullanıldığı şekliyle:

$$BD(\text{vergi kalkanı}) = t * D$$

→ t = kurumlar vergisi oranı

→ D = kullanılan borcun piyasa değeri (tahmini)

Bu fark yaratacak bir değer midir?

- A Şirketinin hię borcu yoktur ve değeri $V(\text{boręsuz})$
- A Şirketi kaldıracını arttırıcı bir sermaye yeniden yapılandırması yaparsa:
  - D miktarında borę çıkarır
  - Gelen parayı piyasadan kendi hisse senetlerini almak için kullanır.
- Yeni değer:

$$V(\text{Kaldıraçlı})/V(\text{kaldıraçsız})=1+t[D/V(\text{Boręsuz})]$$

- Eğer kurumlar vergisi %35 olursa:
  - $D=\%20$, Şirket değerini yaklaşık %7 arttırır.
  - $D=\%50$, Şirket değerini yaklaşık %17,5 arttırır.

Son Nokta

- Vergi kalkanı önemlidir, muhtemelen bayağı önemli.
- Pasta teorisi doğru soruları sormanızı sağlar: *Finansman seçimi devletin kurumsal pastanızdan alacağı ısıriğı nasıl etkiler?*
- Genel varsayım olarak borcun yarattığı ek değeri ölçmek için t^*D kullanılır.
- Çekinceler:
  - Tüm firmalar aynı vergi oranına tabii değildir. Bunu vergiden muaf bir firmada kullanmaya sakın kalkmayın.
  - Kişisel vergiler

Birikmiş Zararların Geleceğe Taşınan Vergi Kalkanı (Tax-Loss Carry Forward-TLCF)

- TLCF'ye sahip olan birçok şirket zarar etmeye devam eder ve borç vergi kalkanında faydalanamaz.
- TLCF 3 sene geriye ve 5 sene ileriye taşınabilir.
  - > Son 3 senede vergi ödenmişse TLCF sayesinde vergi iadesi alınabilir.
  - > 5 sene içerisinde kar elde edilemezse TLCF'nin sağladığı vergi kalkanı kullanılmadan sona erer.
  - > Zaman içerisinde kullanılabilse bile paranın zaman değerini hesaba katmak gerekir.
- Son Nokta: Daha çok TLCF ➡ Daha az Borç

Kişisel Vergiler

- Yatırımcıların borç ve hisselerden elde ettikleri getiriler farklı oranlarda vergiye tabi olurlar
- **Klasik vergi sistemleri** (ör. ABD):
  - Faiz ve Temettüler olağan gelir olarak değerlendirilir ve vergilendirilirler
  - Fiyat artışından ileri gelen Sermaye Kazançları daha düşük bir orandan vergiye tabidir.
  - Sermaye Kazançları ertelenebilir (satış zamanına kadar). Bu temettü ve faizde yapılamaz.
  - A.Ş.'lerin yatırımlarından elde ettikleri temettülerin %70'i vergiden muaftır.
- **“Imputation” sistemleri** (ör. Avrupa'nın çoğunluğu):
  - Temettü alanlara belli oranda vergi muafiyeti (şirketlerin ödediği vergiye orantılı) temettülerde bulunan çifte vergilendirmeyi azaltır.
- **Sonuç: kişisel vergiler düşünüldüğünde hisse yatırımı borçtan avantajlıdır.**

Vergi sonrası gelirin maksimizasyonu

	Borç	Ertelenmiş Sermaye Kazancına sahip Özsermaye	Tamamen temettülü Özsermaye
Kurumsal (Şirket) Seviyede			
Ş1 ile başlayın	1	1	1
Vergi: Tc	0	Tc	Tc
Net	1	(1-Tc)	(1-Tc)
Kişisel seviyede			
Vergi: Tc ve Tpe	Tp	Tpe	Tp
SONUÇ	(1-Tp)	(1-Tc)*(1-Tpe)	(1-Tc)*(1-Tp)

- Borcun görelî vergi avantajı: $(1-Tp)/[(1-Tc)(1-Tpe)]$

Clinton sonrası I:

	Borç	Sermaye Kazancına sahip Özsermaye	Tamamen temettülü Özsermaye
Kurumsal (Şirket) Seviyede			
\$100 ile başlayın	100	100	100
Vergi: %35	0	35	35
Net	100	65	65
Kişisel seviyede			
Vergi: %39 (%20)	$39\% * 100 = 39$	$20\% * 65 = 13$	$39\% * 65 = 25.35$
SONUÇ	61	52	39.65

- Aşırı varsayım: Erteleme yok, %20 sermaye kazancı vergisi

Clinton sonrası II:

	Borç	Ertlenmiş Sermaye Kazancına sahip Özsermaye	Tamamen temettülü Özsermaye
Kurumsal (Şirket) Seviyede			
\$100 ile başlayın	100	100	100
Vergi: %35	0	35	35
Net	100	65	65
Kişisel seviyede			
Vergi: %39 (%10)	$39\% * 100 = 39$	$20\% * 65 = 13$	$39\% * 65 = 25.35$
SONUÇ	61	52	39.65

- Varsayım: Sermaye kazancı vergi oranı %10

Son Nokta

- Vergiler, çoğu şirket için, Borç için avantaj yaratır.
- Tembel bir şekilde dersin kalanında kişisel vergilendirmeyi gözardı edeceğiz.
- ((genellikle)).
- Ancak, bazı özel durumlara dikkat edin.

Çıkarımlar: Kaldıraç faydalıdır?

- Verginin çoğu şirket için borcu desteklemesinden dolayı, bütün şirketler %100 borç mu kullanıyor olmalıdır?
- Niye bütün şirketler borç oranlarını arttırarak ödedikleri kurumlar vergilerini azaltmıyorlar?

Borcun karanlık yönü: Finansal Sıkıntı Maliyetleri

- Tek etken vergiler olsaydı, (çoğu) şirketler%100 borç ile finanse edilirdi.
- Mantığımız başka unsurları işaret ediyor. Eğer borç fazla olursa geri ödemede sorunlar ortaya çıkar.
- Sonuç: *Finansal Sıkıntı*

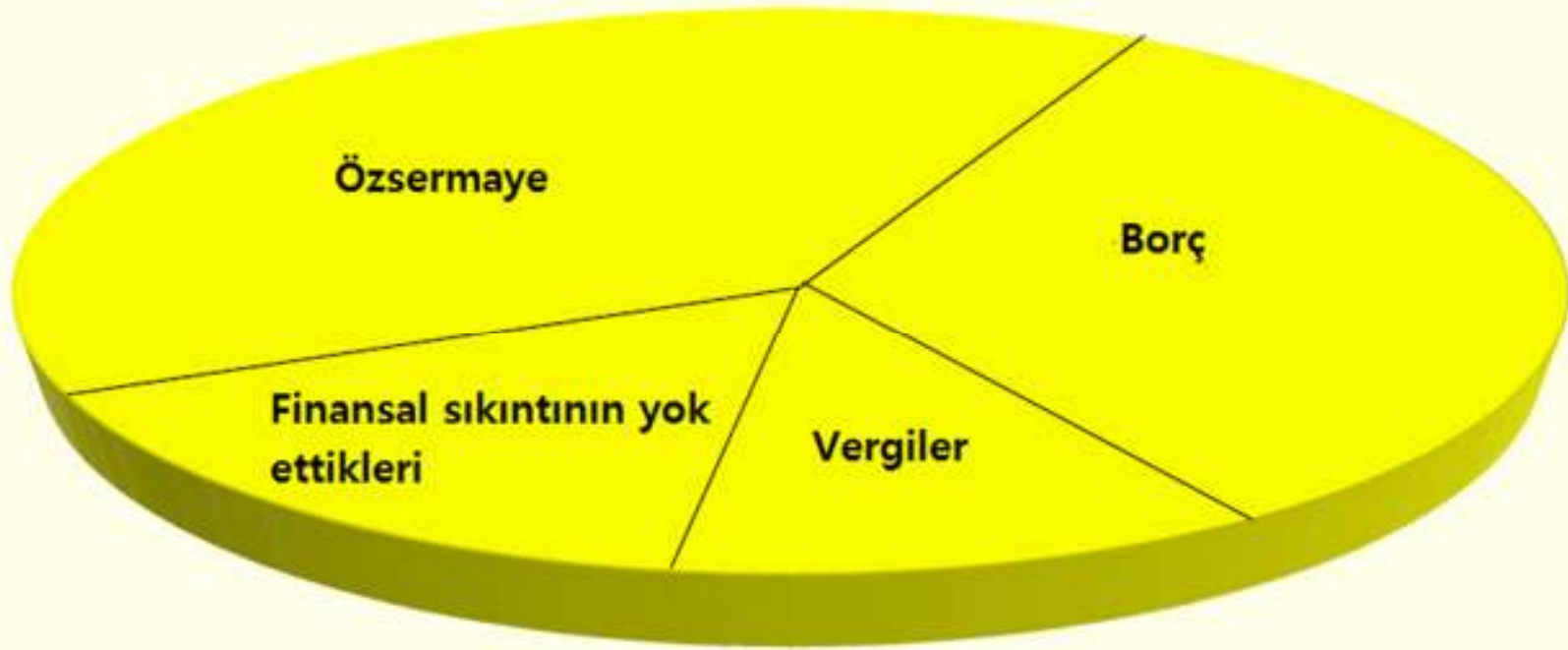
Finansal Sıkıntı: Sebepler ve Sonuçlar

- Finansal Sıkıntı – Nakit akışı şu andaki ödemeleri karşılamaya yetersiz kalıyor, bunun sonucunda borçverenlerle yapılmış anlaşmanın tutulamamasının yarattığı sorunlarla karşı karşıya kalınıyor.
  - Doğrudan karşılıklı pazarlık ve yapılandırma.
  - Mahkeme aracılığıyla iflas görüşmeleri
    - Chapter 7 veya chapter 11
    - Detaylar için BM’de chapter 25’in appendix’ine bakın.
- Finansal Sıkıntı maliyetlerini belirlerken sebep ve sonuçları karıştırmamak önemlidir!
- Finansal sıkıntı durumu dışında ortaya çıkmayacak maliyetler sayılmalıdır.
  - Finansal sıkıntı yaşamakta olan şirketlerin performansları zayıftır. Sebep mi sonuç mu?
  - Finansal sıkıntı bazen şirketin varlıklarının kısmi veya toptan satışını gerektirir: bunlar başka durumlarda olmaz mıydı?

Pasta Teorisi

Bir Önemsizlik Sonucu Daha

- Varsayımlar:
  - > Finansal sıkıntının idari maliyetleri yok
  - > Farklı hak sahipleri arasında sürtünmesiz (maliyetsiz!) pazarlık yapabilme
- **Finansal Sıkıntının faaliyet kararları üzerinde etkisi yoktur, dolayısıyla şirket değeri üzerinde de etkisi yoktur.**

Kanıt:

- “Finansal Sıkıntı” şirketin nakit akışlarının borcunu ödemeye yetersiz olduğunu ifade ediyor.
- Nakit akışlarının kendileri finansal sıkıntı yüzünden değişmiyor.
- Değer nakit akışlarına göre belirlendiğine göre, finansal sıkıntının kendisi şirket değerini etkilemez

Q.E.D.

Bunu makul ölçülerde kullanma

- MM gibi, bu da gerçek dünyada koşulsuz olarak geçerli bir iddia değildir.
- Ancak, faydalı bir kıyas olarak görev görmektedir:
  - > Finansal yeniden yapılandırmanın işlem maliyetleri nelerdir?
  - > Haksahiplerinin tüm taraflar için faydalı bir çözüme ulaşmalarını engelleyen özellikler nelerdir?
- Aynı zamanda acele çıkarımlara karşı da uyarı görevi görür. Sadece finansal sıkıntı durumu dışında ortaya çıkmayacak maliyetler dikkate alınmalıdır:
  - > Finansal sıkıntıya maruz kalan şirketlerin genellikle azalan satışlar, olumsuz faaliyet ve finansal performansları olması genellikle finansal sıkıntının bir sonucu değil sebebidir.

Bunu aklımızda tutarak: Finansal Sıkıntının Maliyetleri

İflasın Doğrudan Maliyetleri:

- Hukuki maliyetler (avukatlık gibi), vs.

Finansal Sıkıntının Dolaylı Maliyetleri:

- Borç gölgesi: İyi yatırımlar için bile kaynak bulamamak.
  - > Değer katacak projelerden bile vazgeçmek zorunda bırakır.
  - > Rakipler bu zayıf durumdan faydalanabilir.
- Olası Müşteri ve Tedarikçilerin korkup kaçmasına sebep olabilir.
- Finansal sıkıntının Aracılık (Asil-Vekil) maliyetleri

İflasın Doğrudan Maliyetleri

- İflasın doğrudan maliyetleri nelerdir?
  - > Avukatlık maliyetleri, mahkeme maliyetleri, danışmanlık maliyetleri...
  - > Fırsat maliyetleri (ör. Alacaklılarla harcanan zaman)
- İflasın doğrudan maliyetleri ne kadar büyük?
  - > Doğrudan maliyetler ortalama olarak şirket değerinin büyük şirketler için %2-5 civarında, küçükler için ise %20-25 civarında olabilmekte.
  - > Tabii bu maliyetlerin maliyet olasılığıyla ağırlıklandırılmalıdır!.
  - > Herşey göz önüne alındığında, **beklenen** doğrudan maliyetler pek büyük olmamaktadır

Dolaylı Maliyetler: Borç Gölgesi

- XYZ'nin mevcut varlıklarının (kendine has riske sahip) değeri:

Durum	Olasılık	Varlıklar
İyi	1/2	100
Kötü	1/2	10

- XYZ'nin yeni bir yatırım projesi var:
  - Bugün: 15 milyon USD yatırım
  - Gelecek Sene: Risksiz 22 milyon USD getiri
- %10 risksiz getiri oranı, XYZ bu projeyi kabul etmelidir:
$$NBD = -15 + 22/1,1 = 5 \text{ milyon USD}$$

Borç Gölgesi (devam)

- XYZ'nin önümüzdeki sene ödenmesi gereken 35 milyon USDlik borcu var.

Proje Olmadan				
Durum	Olasılık	Varlıklar	Borç verenler	Hissedarlar
İyi	1/2	100	35	65
Kötü	1/2	10	10	0

Proje İle Birlikte				
Durum	Olasılık	Varlıklar	Borç verenler	Hissedarlar
İyi	1/2	100+22=122	35	65+22=87
Kötü	1/2	10+22=32	10+22=32	0

- XYZ'nin hissedarları bu projeyi yapmazlar çünkü:
$$-15 + [(1/2) * 22 + (1/2) * 0] / 1,1 = -5 \text{ milyonUSD}$$
- Neler oluyor?

Borç Gölgesi (devam)

- Mevcut Hissedarlar:
  - > Bütün maliyeti üstlenirler: -15 milyonUSD
  - > Ancak kazancın sadece yarısını alırlar (kötü durumda kazanç sadece borç verenlere gidiyor)
- Mevcut Borç verenler:
  - > Hiçbir yatırım maliyetini üstlenmez
  - > Getirinin bir kısmını alırlar (kötü durumda 22)
- Dolayısıyla, mevcut riskli borç “yatırım üzerine bir vergi” etkisi yaratıyor.
- **Finansal Sıkıntı yaşamakta olan şirketlerin hissedarları proje kabul etmekte çekimser olurlar çünkü faydaların çoğunluğu/büyük kısmı mevcut borç verenlere gider.**
- **Bu etki borç daha riskli ve finansal sıkıntı daha muhtemel hale geldikçe artar.**

Bu Hususta Ne Yapılabilir?

- Yeni borç çıkarmak?
  - Mevcut borçlara öncelikli mi önceliksiz mi olmalı?
- Finansal yeniden yapılandırma?
  - Borç verenlere Karşılıklı anlaşmalı iflas
  - Resmi iflas prosedürlerine uygun olarak

Yeni borç çıkarma

- Yeni çıkarılacak borcun mevcut borca göre düşük önceliğe sahip olarak çıkarılması.
  - > Koşullar değişmez. “vergi” hala mevcut
- Aynı önceliğe sahip yeni borç çıkarmak
  - > Sorunu azaltır ama yok etmez.
- Daha yüksek önceliğe sahip borç çıkarmak
  - > Sorunu çözer, zira geri ödemenin daha büyük bir kısmını alır.
  - > Buna benzer bir çözüm: daha kısa vadeli borç çıkarmak (kanunen olmasa da fiili olarak öncelik gibi)
    - ★ **Ancak, bu sonuncu çözüm genellikle sözleşmeler tarafından engellenmiştir.**

Finansal Yeniden Yapılandırma?

- Temelde, yeniden yapılandırma etkin olmayan durumlara yardımcı olabilmeli:
  - > Hisse yerine borç değişimi
  - > Talepten vazgeçme veya yeniden tarih belirleme karşılığı borç.
- Diyelim ki borçverenler alacaklarının nominal değerini 24 milyon USDye indirmeyi kabul ediyorlar (şirketin yeni hissedarlardan ek sermaye bulması koşuluna bağlı olarak)

Yeniden Yapılandırmadan

Durum	Olasılık	Varlıklar	Kredi Verenler	Hissedarlar
İyi	1/2	100	35	65
Kötü	1/2	10	10	0

Yeni Yapılandırarak

Durum	Olasılık	Varlıklar	Kredi Verenler	Hissedarlar
İyi	1/2	122	24	98
Kötü	1/2	32	24	8

- Hissedarlar projeye onay verir mi?

Finansal Yeniden Yapılandırma? (devam)

- Varsayımımızı hatırlayalım: herşey %10 ile iskonto edilebilir.
- Yeniden yapılandırmaMA (ve yeni yatırım olmaması) durumuyla kıyaslayınca, hissedarların marjinal nakit akışları:
  - $98-65=33$ milyon USD $\frac{1}{2}$ ihtimalle
  - $8-0=8$ milyon USD $\frac{1}{2}$ ihtimalle
- Yeniden yapılanma tercih edilecektir çünkü:
  - $-15+[(1/2)*33+(1/2)*8]/1,1=3,6$ milyon USD >0
- Borç verenler de daha iyi durumda çünkü onların da alacağı:
  - $5-3,6=1,4$ milyon USD

Finansal Yeniden Yapılandırma? (devam)

- Finansal sıkıntı maliyetlerini değerlendirirken, tüm taraflara faydalı olabilecek yeniden yapılandırma ihtimalini göz önüne almakta fayda var.
- Uygulamada, mükemmel bir yeniden yapılandırma pek mümkün olmaz.
- Sormanız gereken: yeniden yapılandırmanın sınırları nelerdir?
  - Bankalar - tahviller
  - Birkaç banka-bir sürü banka
  - Bankayla süren ilişki – tarafsız değerlendirme
  - Basitborç yapısı – karmaşık borç yapısı (farklı özellikler, öncelik, vade, garanti)

Borç Gölgesi: Olası Önlemler

- Finansal sıkıntıya girme ihtimali olan firmalar fazla borçtan sakınmalı.
- Gelecekte kaynak ihtiyacı olacak şirketler fazla borçtan sakınmalı.
- Gelecekte değerli yatırım olanakları olacak şirketler fazla borçtan sakınmalı.
- Eğer kaldıraçtan uzak duramıyorsanız o zaman en azından yeniden yapılandırılması kolay olacak araçlar kullanın:
  - Borçların faal yönetimi
  - Banka borcu
  - Az bankadan borç kullanımı

Müşteri ve Tedarikçileri korkutup kaçırma:

- Bir şirket finansal sıkıntıya girmiş veya yaklaşmışsa:
  - Tedarikçiler vadeli satış yapmak yerine peşin ödeme talep edebilir.
    - Bu sorun şirketi finansal sıkıntıya sokabilir (Macy's ve kıyafet üreticileri)
  - Müşteriler diğer bir tedarikçiyi tercih edebilir:
    - Bu neden doğru?
    - Ne tür şirketler için bu önemli değildir?
      - Wilson ahşap için bu sorun olur mu?
      - Dell bilgisayar için sorun olur mu?

Finansal Sıkıntının Aracılık Maliyetleri

- Finansal sıkıntı yöneticilerin (ex-ante) değer yokedici şekillerde hareket etmelerine sebep olabilir.
- Örnekler:
  - Aşırı risk alımı (kurtuluş için kumar oynama)
  - Likiditasyonun ertelenmesi.
  - Parayı kap ve kaç. Şirketten para çekme.
- Bu stratejiler niçin hissedarların zararına olur?
  - Çünkü borçverenler bu olasılıkları bilir ve ona göre borç çıkarılırken az para öderler.

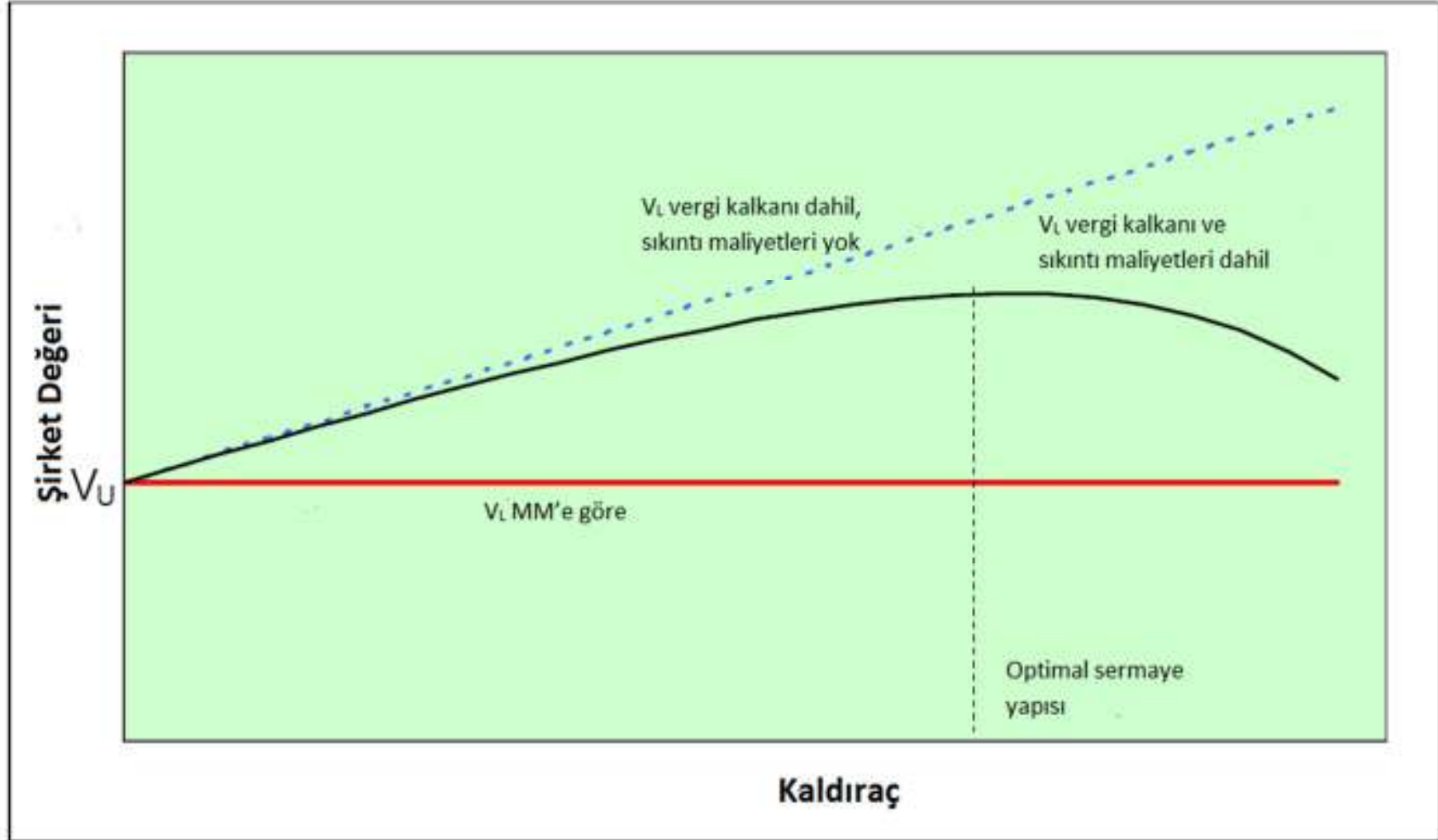

Sermaye Yapısı hakkında Ders kitabı görüşü

1. MM önemsizlik görüşüyle başla
2. Pastanın büyüklüğünü etkileyebilecek iki unsuru ekle.
  - Vergiler
  - Beklenen finansal sıkıntı maliyetleri
3. Bu ikisi arasındaki denge noktası size bir “durağan optimum” sermaye yapısı verir. (“durağan” çünkü bu görüş şirketin borç seviyesini zaman içerisinde değiştirmemesi gerektiğini savunur.)

Sermaye Yapısı hakkında Ders kitabı görüşü II

Uygulamada kullanılabilircek çıkarımlar: beklenen finansal sıkıntı maliyetleri göz önüne alınmalıdır!

- “düşük” beklenen finansal sıkıntı maliyetleri olan şirketler yüksek oranda kaldıraç kullanarak borcun sağladığı vergi avantajından faydalanmalıdır.
- “yüksek” beklenen finansal sıkıntı maliyetleri olan şirketler daha ihtiyatlı davranmalıdır.
- Sonuçta önemli olan sektör ve şirket özelliklerini iyi tanıyarak ve bunların hangilerinin finansal sıkıntı maliyetlerini etkileme ihtimali olduğunu bilmektir.
- Beklenen Sıkıntı Maliyetleri=(Sıkıntı Olasılığı)*(Sıkıntı Maliyetleri)

Beklenen Sıkıntı Maliyetlerinin belirlenmesi

- **Sıkıntı olasılığı**

- > Oynak nakit akışları
  - Sektördeki değişkenlik
  - Teknolojik değişiklikler
  - Çevrimsel sektör
  - Makro şoklar
  - Yeni kurulmuş şirketler

- **Sıkıntı Maliyetleri**

- > Sermaye (uzun vadeli) yatırımı veya Pazar payı elde etme için dış kaynak gerekli mi?
- > Finansal olarak kuvvetli rakipler var mı?
- > Müşteriler veya tedarikçiler sizin finansal durumunuz ile ilgileniyor mu? (ima edilen garantiler, yatırımlar)
- > Varlıklar kolay kolay başka alana kaydırılabilir mi?

Hedef Sermaye Yapısı: Kontrol Listesi

- **Vergiler:**
  - > Şirket Borç Vergi Kalkanından faydalanıyor mu?
- **Beklenen Sıkıntı Maliyetleri**
  - > Nakit akış oynaklığı
  - > Yatırım için dış kaynak gereksinimi
  - > Nakit sıkıntısı rekabet sorunlarına yol açıyor mu?
  - > Müşteriler sıkıntı durumu ile ilgileniyor
  - > Varlıklar başka alanda kullanılamıyor

Kontrol listesi gözlenen borç oranlarını ne ölçüde açıklıyor?

Sektör	Borç Oranı (%)
Elektrik ve Doğalgaz	43.2
Yiyecek Üretimi	22.9
Kağıt ve Plastik	30.4
Teçhizat	19.1
Perakendecilik	21.7
Kimyasallar	17.3
Bilgisayar Yazılımı	3.5

Kontrol Listesi neyi açıklıyor?

- Geniş seviyelerde sermaye yapı farklarını açıklıyor. Ör. Elektrik ve Doğalgaz (43,2) ve Bilgisayar Yazılımı (3,5). Genel olarak daha oynak nakit akışlarına sahip sektörlerin borç oranları daha düşük.
- Daha ufak seviyedeki farkların açıklanmasında çok başarılı gözüküyor. Ör. Yiyecek Üretimi (22,9) ve Teçhizat (19,1).
- Başka unsurların da önemli olması muhtemel (ileride tekrar değineceğiz).

Appendix (ek) (Bilgi İçin)

Vergi Kalkanını Değerlemek

- A Şirketinin sonsuza kadar devam eden vergi öncesi X'lik bir nakit akışı olsun

$$C_A = (1-t)X$$

böylece

$$V(A) = \sum_{s=1}^{\infty} \frac{C_A}{(1+k)^s} = \frac{(1-t)X}{k}$$

- %100 Özsermaye ile finanse edilmekte ve istenen getiri oranı k'dır
- B Şirketi tam aynı özelliklere sahip ama D kadar borca sahiptir
- Borcu olduğu için i kadar faiz öder.

$$C_B = (1-t)(X-i) + i = (1-t)X + t*i = C_A + t*i$$

- Nakit akışları arasında t*i kadar bir fark oluşuyor.

Vergi Kalkanını Değerlemek (devam)

- Değer toplanabilirliğini kullanalım: C_A ve t^*i ayrı ayrı değerlendirilsin

$$PV(C_A) = V(A) = (1-t)X/k$$

- Vergi kalkanının değeri ise: $PV(\text{vergi kalkanı}) = t^*PV(i) = t^*D$

Ve

$$V(B) = V(A) + tD = (1-t)X/k + tD$$

Kişisel Vergiler olduğunda Vergi Kalkanı

- Her yıl XYZ A.Ş. :
  - Risksiz olarak FVÖK=100(=X)
  - Senede $i=60$ ödediği sonsuz vadeli borcu var
  - Geriye kalan $X-i=40$ şirkete kalıyor
- Aşağıdaki vergi varsayımlarına göre:
  - Kurumlar vergisi: $t=\%34$
  - Faiz geliri için kişisel vergi oranı: $d=\%31$
  - Kolaylık olsun diye özsermaye yatırımları için tek bir kişisel vergi oranı olsun:
temettü+Dağıtılmayan karlar) $e=\%10$

Örnek (devam)

- Her yıl XYZ'nin borçverenlerine ödenen:

$$60 - (\%31 * 60) = (1 - \%31) * 60$$

- Her yıl XYZ'nin hissedarlarına ödenen:

$$(1 - \%10) * (1 - \%34) * (100 - 60)$$

- Her yıl XYZ'nin toplam kaynak sağlayalarına ödenen:

$$(1 - \%10) * (1 - \%34) * 100 + [(1 - \%31) - (1 - \%10) * (1 - \%34)] * 60$$

Kurumsal ve Kişisel Vergilerle MM

- Daha genel olarak yazarsak, XYZ'nin kaynak sağlayıcıları vergi sonrası olarak aldıkları:

$$(1-e)(1-t)X+[(1-d)-(1-e)(1-t)]*i$$

- **Not:**
  - Birinci terim şirket tamamen özsermaye ile finanse ediliyorsa nakit akışı olur.
  - İkinci terim borç kullanmanın güncellenmiş vergi kalkanını temsil ediyor.
- Senelik akışların NBDsi alınınca formülümüz:

$$V(\text{borç kullanan})=V(\text{borçsuz})+\{1-[(1-t)(1-e)/(1-d)]\}*D$$

“Kanit”:

- Yıllık vergi kalkanının değerini hesaplayalım

$$[(1-d) - (1-e)(1-t)] \cdot i$$

- Sonsuz vadeli, $(1-d)i$ miktarında bir sabit ödemenin değerinin D olur
- Dolayısıyla,

$$[(1-d) - (1-e)(1-t)] \cdot i = \frac{[(1-d) - (1-e)(1-t)]}{(1-d)} \cdot (1-d) \cdot i$$

- Ve bunun değeri

$$\frac{[(1-d) - (1-e)(1-t)]}{(1-d)} \cdot D$$

Borç mu Özsermaye mi?

$$V(\text{borç kullanan}) = V(\text{borçsuz}) + \left[1 - \frac{(1-t)(1-e)}{(1-d)} \right] \cdot D$$

- Olduğunu kabul edersek, borç kullanmanın özsermayeye üstünlüğü olması için

$$\frac{(1-t)(1-e)}{(1-d)} < 1$$

- Aksi takdirde, özsermaye kullanımı üstün olacaktır.

Borç mu Özsermaye mi? (devam)

- Eger Özsermaye büyük temettüleri öderse, “d” ve “e” birbirine yakınsa, o zaman kişisel vergileri gözardı edebiliriz ve borç özsermayeye üstün olur.

$$V(\text{borç kullanan}) = V(\text{borçsuz}) + tD$$

- Eger Özsermaye büyük temettüleri ödemek zorunda değilse, sorun daha ufak oluyor. $e < d$ olunca borcun vergi kalkını tD 'den küçük olur.
- Eğer hissedarlar sermaye kazançlarının vergilendirilmesini yeterince erteleyebilirlerse (sermaye kazancının gerçekleşmesini erteleyerek, yani satışı erteleyerek), özsermaye borca üstünlük sağlayabilir.
→ En aşırı durumda $e=0$

$$\frac{(1-t)(1-e)}{(1-d)} = \frac{(1-t)}{(1-d)} > 1 \text{ eğer } t < d$$

